

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00096519962/10097345632
Konu : Soru Önergesi (7/10589)

30.05.2024

7/10589
GK 116

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.03.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1399671 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK tarafından verilen 7/10589 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (2 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 0041A047-5039-4D59-A088-112E3C3F0226

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Eskişehir yolu no:151 Ticaret Bakanlığı

Faks No: 4491341

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebaskanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:
Soru Önergeleri Birimi

Telefon No: 4491367

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK'e Ait 7/10589 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-3) Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (ESKKK) kefaletiyle veya doğrudan Halk Bankası tarafından kullanılan kredi faizlerinin %50'si veya kredi tipine göre %100'ü Hazine tarafından sübvansede edilmektedir.

Bununla birlikte, ESKKK aracılığı ile kullanılan kredilerde uygulanan gösterge faiz oranı 2002 yılı sonunda %47 iken, 2024 yılı itibarıyla kredi kullandırımalarında esnaf ve sanatkârlarımıza uygulanan faiz oranı, vade ayrımı yapılmaksızın yıllık %29 olarak güncellenmiştir. Bu hususa ek olarak belirli kredi tipleri özelinde sıfır faiz uygulaması 2015 yılında hayata geçirilmiştir.

2002 yılında yapılan düzenlemeler ile bu tutar 750.000 TL'ye kadar yükseltilmiştir. Yatırım kredisi şahıs üst limiti ise 1.500.000 TL'ye yükseltilmiştir. Yine, kooperatifler ve banka tarafından krediler üzerinden yapılan kesintilerde de yıllar itibarıyla büyük oranda indirim sağlanmıştır.

2002-31.03.2024 döneminde 4.188.621 adet kredi kullandırımı yapılmış olup bu kapsamda kullanılan faiz indirimli kredi tutarı 488 milyar lirayı aşmıştır. 31.03.2024 tarihi itibarıyla kredi bakiyesi bulunan esnaf ve sanatkâr sayısı 834.999, toplam kredi bakiyesi ise yaklaşık 244,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılının ilk 3 ayında hali hazırda 80.111 esnaf ve sanatkârlarımıza yaklaşık 28,9 milyar TL tutarında kredi kullandırılmıştır.

Ayrıca, esnaf ve sanatkârlar stratejisi ve eylem planı oluşturulmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

Öte yandan, ihracatın katma değerli ve yüksek teknolojiye yönlendirilmesini, ihraç edilen mal ve hizmetlerin çeşitlendirilmesiyle sürdürülebilir ihracat artışının sağlanmasını teminen firmalarımızın finansman imkanlarının genişletilmesi ve finansmana erişimlerinin kolaylaştırılması kritik bir önem taşımaktadır. Bu noktada, Bakanlığımızca Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. (Türk Eximbank) ve İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi (İGE A.Ş.) ile koordineli bir biçimde çalışarak ihracatçılarımızın hem krediye hem de kredi için kefalet erişimleri kolaylaştırılmaktadır. Bu kapsamda, Türk Eximbank tarafından 2023 yılında 19,6 milyar ABD Doları kredi ve 22,4 milyar ABD Doları tutarında, ihracatçılarımızın ihracatlarından doğan alacaklarının ticari ve politik risklere karşı sigorta kapsamına alındığı alacak sigortası programı olmak üzere toplamda 42 milyar ABD Doları destek sağlanmıştır. 2024 yılında 24 milyar ABD Doları kredi ve 26 milyar ABD Doları alacak sigortası olmak üzere toplam 50 milyar ABD Doları tutarında desteğin ihracatçılarımızın hizmetine sunulması planlanmaktadır.

Bununla birlikte, ihraç ürünlerimizin daha uygun finansman kaynakları ile yurtdışındaki alıcılar için cazip hale getirilmesine yönelik olarak, Bakanlığımız tarafından Türk Eximbank ile iş birliği yapılmak suretiyle uygulanan destek programları bulunmaktadır. 5973 Sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında uygulanan "Eximbank'ın Uyguladığı Faiz Oranı ile Referans Ticari Faiz Oranları (CIRR Commercial Interest Reference Rates) Arasındaki Farkın Desteklenmesi ve Eximbank İhracat Kredi Sigortası Tazmin Desteği" çerçevesinde, yurt dışı alıcılara Türkiye'den yatırım/sermaye malı ithalatlarında Eximbank kanalıyla CIRR üzerinden kredi temin edilerek ülkemizin ürettiği makine ve teknolojik ürünler başta olmak üzere yatırım mallarının yurtdışı alıcılar nezdinde cazibesine ve rekabetçiliğine destek sağlanmaktadır.

Diğer taraftan İGE A.Ş., teminat yetersizliği nedeniyle çeşitli kredi ve destek imkânlarından yeterince yararlanamayan ihracatçılarımızın krediye erişimlerinin kefalet suretiyle sağlanması ve bu

sayede ihracatçılarımızın krediye erişim maliyetinin düşürülmesini sağlamak hedefleriyle, kurulduğu günden 28 Mart 2024'e kadar 71,8 milyar TL tutarında kredi için kefalet sağlamıştır.

Öte yandan, son dönemde yapılan hukuki düzenlemeler ile reeskont kredilerinin günlük limiti 10 kat artışla 3 milyar TL'ye çıkarılmıştır. İlaven, reeskont kredisi faiz oranlarının hesaplanmasında politika faiz oranı esas alınmak suretiyle yeni bir formül belirlenerek, reeskont kredilerinin toplam faiz maliyetinin Merkez Bankası politika faizi seviyesini aşmaması sağlanmıştır. Bu çerçevede, reeskont kredilerinde toplam faiz maliyetinde üst sınır %25,93 uygulanacak şekilde sabitlenmiştir. Reeskont kredilerine yönelik bir diğer düzenlemede ise, krediyi kullanacak firmalarımızın ihracat bedellerinin en az %40'ının Merkez Bankasına satış yükümlülüğüne ek olarak uygulanan %30 ilave ihracat bedeli satış yükümlülüğü kaldırılmıştır.

Bunlara ek olarak, yine yakın dönemde net ihracatçı tanımında yatırım malları listesinde sayılan ürünlerin ithalatı kapsamında esneklik getirilerek reeskont kredisine erişimi kolaylaştırıcı bir adım atılmıştır. KOBİ'lere yönelik ise, küçük ve orta büyüklükteki işletmeler için kredi kullanım limitleri ihracatçılarımız lehine yeniden belirlenmiştir.

Ayrıca, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32'nci maddesinin yedinci fıkrası kapsamında ihracatçılarımız lehine önemli düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede, 2023 yılı Temmuz ayında yayımlanarak yürürlüğe giren 7456 sayılı 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telafisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile ihracat yapan kurumların ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranının indirimli olarak uygulanmasına ilişkin anılan fıkra da yer alan 1 puanlık indirim 5 puana çıkartılmıştır.

İlaven, 7491 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile aracılı ihracat sözleşmesi kapsamında imalatçı veya tedarikçi kurumlara, dış ticaret sermaye şirketleri ve sektörel dış ticaret şirketleri üzerinden gerçekleştirdikleri ihracat faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarda da 5 puanlık indirimden faydalanma hakkı tanınmıştır.